

Yarış atı bakımı için görevlendirilen seyislerin ücret ödemelerinde tevkifat yapıp yapılmayacağı.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120-1037744
Tarih	15.09.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Defterdarlığı

Gelir Kanunları Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[94-2019/809]-1037744

15.09.2022

Konu : Yarış atı bakımı için görevlendirilen seyislerin ücret ödemelerinde tevkifat yapıp yapılmayacağı.

- İlgi : a) 20/06/2019 tarihli ve 1992746 sayılı özelge talep formunuz.
- b) 28/06/2019 tarih ve 2093384 sayılı ek dilekçeniz.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve ek dilekçenizde, ticari kazanç mükellefi olduğunuzu, şahsınıza ait iki adet yarış atının yetiştirilmesi ve bakımı için görevlendirdiğiniz seyislere yapılan ücret ödemelerinin tevkifata tabi olup olmadığı, yarışlara katılıp ikramiye kazanılması durumunda kazanılan ikramiyenin beyan edilip edilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinin;

- Birinci fıkrasında, zirai faaliyetten doğan kazancın zirai kazanç olduğu,
- İkinci fıkrasında, zirai faaliyetin; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade ettiği,
- Yedinci fıkrasında, yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelere zirai işletme bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (Adi şirketler dahil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar, çiftçi ve bu faaliyetler neticesinde istihsal olunan maddelere de mahsul denildiği

hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun 53 üncü maddesinde, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği, 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca

veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançlarının gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirileceği, kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin bu kazançları için beyanname vermeyecekleri hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 54 üncü maddesinde, yarış atı yetiştiriciliği faaliyetinden dolayı zirai kazancın gerçek usulde tespiti bakımından bir takvim yılı içinde dikkate alınacak işletme büyüklüğü ölçüsü, büyükbaş hayvanlar için 150 adet olarak belirlenmiştir.

Söz konusu Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin yanında çalışan işçilerin ücretlerinin vergiden istisna olduğu hükmü yer almaktadır.

Yine aynı Kanunun 94 üncü maddesinde, kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin kanun maddesinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, mezkûr Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (a) alt bendinde, tam mükellefiyette, gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai kazançlar için yıllık beyanname verilmeyeceği, **diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirlerin beyannameye dâhil edilmeyeceği** hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan; 219 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "6.2. Yarış Atı Yetiştiriciliği ve Sahiplerinin Vergilendirilmesi" başlıklı bölümünün 41 numaralı bendinde; "*Yarış atı yetiştirici ve sahiplerine yapılan ödemelerden (teşvik primi ve ikramiye gibi ödemeler dâhil) Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'ncü maddesinin birinci fıkrasının 11 numaralı bendinin (a) alt bendi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır. İşletme büyüklüğü ölçüsünü aşmayan çiftçilere yapılan bu tür ödemelerden kesilen vergi bunların nihai vergisi olacaktır.*" açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, yarış atlarının ticari işletmenize dahil olmaması ve yarış atı yetiştiriciliği faaliyetinizin gerçek usulde vergilendirilmeyen zirai faaliyet kapsamında kalması kaydıyla, söz konusu faaliyet kapsamında çalıştırdığınız seyislerin ücretleri ve ücret niteliğindeki diğer ödemeler, Gelir Vergisi Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında gelir vergisinden istisna olup, bu ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

Diğer taraftan, Türkiye Jokey Kulübünün düzenlemiş olduğu yarışlara katılarak elde ettiğiniz ve Türkiye Jokey Kulübü tarafından tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilen kazancınızın, ticari kazancınız ile ilgili olarak vereceğiniz gelir vergisi beyannamenize dâhil edilmemesi gerekmekte olup, adınıza yapılacak olan gelir vergisi tevkifatları nihai vergi niteliğinde kalacaktır.

Bununla birlikte, yarış atlarının ticari işletmenize dahil olması veya Gelir Vergisi Kanununda sayılan zirai kazançların gerçek usulde tespit edilmesinin gerektiği durumlardan birinin gerçekleşmesi nedeniyle gerçek usulde zirai kazanç mükellefi olmanız durumunda, yarış atlarından elde edeceğiniz gelirler için beyanname vermeniz ve seyislere yaptığınız ücret ödemeleri üzerinden vergi kesintisi yapmanız gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026